

Hoa Kỳ chưa công nhận Việt Nam là nền kinh tế thị trường

Sau hơn một năm xem xét, ngày 2/8/2024, Bộ Thương mại Hoa Kỳ (USDOC) đã đưa ra quyết định về việc tiếp tục phân loại Việt Nam là nền kinh tế phi thị trường. Mặc dù ghi nhận nhiều chuyển biến tích cực của nền kinh tế Việt Nam trong thời gian qua, Hoa Kỳ vẫn từ chối đề nghị thay đổi tình trạng kinh tế phi thị trường của Việt Nam. Điều này đồng nghĩa với việc hàng hóa xuất khẩu của Việt Nam nếu bị điều tra chống bán phá giá, chống trợ cấp ở Hoa Kỳ sẽ tiếp tục phải chịu các kết quả bất lợi, không công bằng xuất phát từ việc USDOC sử dụng các giá trị thay thế từ một nước thứ ba thay vì giá các chi phí thực tế của doanh nghiệp trong tính toán biên độ phá giá/trợ cấp.

Thực tế cho thấy nền kinh tế Việt Nam đã có nhiều thay đổi và phát triển vượt bậc trong hơn 20 năm qua, điều này cũng đã được làm rõ trong các tài liệu chứng minh mà Việt Nam gửi đến USDOC. Những thay đổi được thể hiện trên cả 06 tiêu chí mà USDOC sẽ cân nhắc khi xem xét công nhận nền kinh tế thị trường của một quốc gia, bao gồm (i) mức độ chuyển đổi của đồng tiền; (ii) vấn đề đàm phán tiền lương, tiền công giữa người lao động và người sử dụng lao động; (iii) mức độ đầu tư nước ngoài vào các hoạt động kinh tế; (iv) vấn đề sở hữu nhà nước, sở

hữu tư nhân; (v) mức độ kiểm soát và (vi) các yếu tố khác.

Trong thời gian tới, Việt Nam sẽ nghiên cứu và phân tích các lập luận mà Hoa Kỳ đưa ra trong Báo cáo kết luận đánh giá nền kinh tế của Việt Nam, từ đó bổ sung và hoàn thiện các lập luận, tài liệu chứng minh để tiếp tục gửi hồ sơ yêu cầu USDOC xem xét quy chế kinh tế thị trường cho Việt Nam. ■

Sau khi Việt Nam và Hoa Kỳ nâng cấp quan hệ lên Đối tác Chiến lược Toàn diện, Việt Nam đã có Đơn yêu cầu Hoa Kỳ rà soát thay đổi hoàn cảnh để xem xét lại vấn đề kinh tế thị trường của Việt Nam trong khuôn khổ Vụ điều tra chống bán phá giá đối với mật ong Việt Nam. Cuối tháng 10/2023, Bộ Thương mại Hoa Kỳ (USDOC) ra thông báo chính thức khởi xướng rà soát này.

Nhiều tổ chức, doanh nghiệp ở cả Hoa Kỳ và Việt Nam đã đệ trình lên USDOC các bình luận, nêu ý kiến ủng hộ yêu cầu này của Việt Nam.

Đầu tháng 5/2024, USDOC đã tổ chức phiên điều trần liên quan đến xem xét hồ sơ công nhận quy chế kinh tế thị trường của Việt Nam. Đại diện Chính phủ Việt Nam (gồm Bộ Công Thương, Bộ Ngoại giao, Đại sứ quán Việt Nam tại Hoa Kỳ) và một số bên liên quan đến vụ việc đã tham gia, trình bày ý kiến tại phiên điều trần này.

Bằng kết luận ngày 2/8/2024 của USDOC, Hoa Kỳ tiếp tục chưa công nhận Việt Nam là nền kinh tế thị trường. Việt Nam tiếp tục nằm trong danh sách 12 nước bị Hoa Kỳ coi là nền kinh tế phi thị trường trong các vụ việc PVTM (bên cạnh Trung Quốc, Nga và 9 nước khác, chủ yếu thuộc Liên Xô cũ).

Tính đến tháng 8/2024, đã có 73 nền kinh tế khác nhau trên thế giới công nhận Việt Nam là nền kinh tế thị trường, trong đó có nhiều nền kinh tế lớn như Anh, Canada, Australia, Nhật Bản, Hàn Quốc...